

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY. KLASA 6

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE – obowiązują wymagania z klas 4–5 oraz:

I.1. Czytanie i odbiór utworów literackich – liryka

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE, EPICKIE I POPULARNONAUKOWE				
- wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu - dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej - zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> - wymienia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego - rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, powieść detektywistyczną, historyczną, obyczajową, podróżniczą, przygodową, sensacyjną, fantasy - zna pojęcia: <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i>, <i>apostrofa</i>, <i>zgrubienie</i>, <i>zdrobnienie</i>, <i>ożywienie</i> - z pomocą nauczyciela wyszukuje niektóre z wymienionych środków literackich: <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i>, <i>zgrubienie</i>, <i>zdrobnienie</i>,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> - omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu - wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach - odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości - omawia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego - zna pojęcia: <i>literatura fantastycznonaukowa</i> i <i>fantasy</i> - wskazuje cechy gatunkowe baśni, legendy, bajki, hymnu, przypowieści, mitu, opowiadania, noweli, powieści detektywistycznej, historycznej, obyczajowej, podróżniczej, przygodowej, sensacyjnej, fantasy - wyszukuje niektóre z wymienionych środków literackich: <i>epitet</i>, <i>metafora</i>, <i>porównanie</i>, <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i>, <i>zgrubienie</i>, <i>zdrobnienie</i>, <i>ożywienie</i>, <i>pytanie retoryczne</i> i próbuje określić ich funkcję	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> - porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach epickich - analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach - odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości - wyjaśnia znaczenie elementów realistycznych w epice - wypowiada się na temat fantastyki w utworach fantastycznonaukowych i fantasy - wymienia cechy charaktery- styczne różnych gatunków literackich - omawia różnice między różny- mi odmianami gatunkowymi powieści i opowiadania - wyszukuje wymienione środki literackie: <i>epitet</i>, <i>apostrofa</i>, <i>porównanie</i>, <i>metafora</i>, <i>wyrazy</i>	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> - funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy różnorodnych tekstów literackich - analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich - określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej - określa funkcję elementów fantastycznych w utworach współczesnych - wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego utworu fantastycznonaukowego i fantasy - funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych i odmianach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji - wskazuje i omawia funkcje wymienionych środków literackich: <i>epitet</i>, <i>metafora</i>, <i>apostrofa</i>, <i>porównanie</i>, <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i>, <i>apostrofa</i>, <i>zgrubienie</i>,	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> - interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym - podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych - rozpoznaje literackie gry z konwencją - dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych - stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów - dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich - w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motyw i kontekst sytuacyjny - kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury - wskazuje i omawia funkcje wymienionych środków literackich: <i>epitet</i>, <i>apostrofa</i>, <i>metafora</i>, <i>porównanie</i>, <i>wyrazy</i>

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 6**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE, EPICKIE I POPULARNONAUKOWE				
<i>ożywienie</i> - wskazuje tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu - wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu - rozpoznaje wers, strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie rym - wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność - zna pojęcia: <i>dialog, monolog</i> - wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu - zna pojęcia: <i>podmiot liryczny, bohater, narrator</i> - zna pojęcie: typy narracji - rozdziela typy narracji pierwszoosobowej od trzecioosobowej - wskazuje w tekście bohaterów - z pomocą nauczyciela określa tematykę utworu - Odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym - Wypowiada się na zadany temat używając podstawowego słownictwa - Rozpoznaje teksty literackie - Objaśnia pojęcie wstęp, rozwinięcie i zakończenie, dzieli tekst na akapity - Dostrzega w tekście informacje - Zna pojęcie: opinia	- nadaje tytuły, śródtytuły wybranym częściom utworu - wyjaśnia funkcję tytułu i punkt kulminacyjny - odróżnia wiersz rymowany od wiersza nierymowanego - wskazuje rymy - rozpoznaje wiersz ciągły i stroficzny - omawia wydarzenia fabuły, używając pojęć <i>fabuła, wątek, akcja</i> - objaśnia znaczenia pojęć: dialog, monolog - odróżnia dialog od monologu - omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego - określa różne typy narracji - wskazuje bohatera pierwszoosobowego i drugoplanowego - określa tematykę utworu - Odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym, wskazuje podstawowe znaczenia przenośne - Wypowiada się na zadany temat posługując się podstawowymi pojęciami literackimi i gramatycznymi - Rozpoznaje teksty literackie i nieliterackie - Wyodrębnia w tekście części - Wyodrębnia w tekście informacje - Z pomocą nauczyciela	<i>dźwiękonaśladowcze, apostrofa, zgrubienie, zdrobienie, ożywienie, pytanie retoryczne</i> i określa ich funkcję - dostrzega funkcję podtytułu, motta, puenty jako elementu konstrukcyjnego utworu - przedstawia prosty schemat rozwoju akcji - określa wers, zwrotkę, refren, - wskazuje rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące - zna pojęcia <i>rymy męskie, żeńskie, dokładne i niedokładne</i> - nazywa rodzaj wiersza - analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo skutkowym - poznaje retrospekcję - określa motywy działania bohatera - określa podmiot liryczny - wskazuje w tekście bohaterów, rozpoznaje ich typy (pierwszoplanowy, drugoplanowy, epizodyczny) - określa problematykę utworu omawia wątek główny - odczytuje przenośne sensy tekstu literackiego - Wypowiada się na zadany temat posługując się podstawowymi	<i>zdrobienie, ożywienie, pytanie retoryczne</i> - analizuje wpływ tytułu, podtytułu, motta, puenty na interpretację tekstu - omawia konstrukcję utworu literackiego - używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz rymowy, bezrymowy biały, ciągły, stroficzny</i> oraz <i>rymy</i> i <i>rytm</i> podczas analizy wiersza - omawia układ rymów w wierszu - stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń - określa funkcję retrospekcji - porównuje wypowiedzi bohaterów i narratorów - wskazuje w tekście dialogi i monologi - omawia sposób zapisu dialogu - określa funkcję monologu - charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach - wskazuje w tekście bohaterów, rozpoznaje ich typy (pierwszoplanowy, drugoplanowy, epizodyczny), objaśnia różnicę między bohaterem realistycznym a fantastycznym; fikcyjnym a historycznym - formułuje pogląd na temat bohatera	<i>dźwiękonaśladowcze, apostrofa, zgrubienie, zdrobienie, ożywienie, pytanie retoryczne</i> - w wypowiedziach stara się posługiwać terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich - prezentuje szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury - dokonuje twórczego odczytania tekstów przez opracowanie adaptacji filmowych czy radiowych - wskazuje w tekście bohaterów, rozpoznaje ich typy (pierwszoplanowy, drugoplanowy, epizodyczny), objaśnia różnicę między bohaterem realistycznym a fantastycznym; fikcyjnym a historycznym - formułuje swój pogląd na temat bohatera, popiera go argumentami - omawia problematykę utworu, wskazuje zależność między wątkami - funkcjonalnie wykorzystuje znaczenia na poziomie dosłownym, podejmuje próby ich wykorzystania na poziomie intersemiotycznym - Wypowiada się na zadany temat świadomie posługując

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 6**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE, EPICKIE I POPULARNONAUKOWE				
rozpoznaje komiks	- odróżnia opinię od informacji - Wskazuje cechy komiksu - wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne literatury - rozpoznaje wybrane gatunki - zna pojęcie <i>film kultowy</i> - porównuje tekst kultury z własnymi doświadczeniami	pojęciami literackimi i gramatycznymi - Rozpoznaje teksty literackie i nieliterackie; dostrzega różnicę między tekstami informacyjnymi, reklamowymi - Określa funkcję wstępu, rozwinięcia i zakończenia - Parafrazuje informacje wyszukane w tekście - Odróżnia opinię od informacji - Funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu, jego odbioru i interpretacji - wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla filmu, obrazu i teatru - posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi z filmem - wyjaśnia pojęcie <i>film kultowy</i> - odróżnia adaptację od ekranizacji filmowej - Dokonuje odczytania tekstów intersemiotycznych na poziomie symbolicznym	- określa problematykę utworu omawia wątek główny wyodrębnia wątki poboczne - funkcjonalnie wykorzystuje znaczenia na poziomie dosłownym - Wypowiada się na zadany temat świadomie posługując się pojęciami literackimi i gramatycznymi - Rozpoznaje teksty literackie i nieliterackie; dostrzega różnicę między tekstami informacyjnymi, reklamowymi określa ich funkcje - Omawia relacje między akapitami tekstu - Odróżnia informacje ważne od drugorzędnych - Odróżnia opinię od informacji i je ocenia - Charakteryzuje komiks jako charakterystyczny tekst literacki - Porównuje komiks z innym tekstem literackim - określa wybrane cechy gatunkowe filmu - odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacenia własnych doświadczeń - Dokonuje odczytania tekstów intersemiotycznych na poziomie symbolicznym i podejmuje próbę interpretacji	się pojęciami literackimi i gramatycznymi; w argumentacji posługuje się różnorodnymi przykładami - Rozpoznaje teksty literackie i nieliterackie; dostrzega różnicę między tekstami informacyjnymi, reklamowymi określa ich cechy i funkcje - Hierarchizuje informacje - Samodzielnie wybiera i dzieli się spostrzeżeniami na temat tekstów kultury - Dokonuje odczytania tekstów intersemiotycznych na poziomie abstrakcyjnym.

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE – obowiązują wymagania z klas 4–5 oraz:

II.1. Gramatyka języka polskiego – części mowy, składnia, ortografia i interpunkcja

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
CZĘŚCI MOWY, SKŁADNIA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA				
- rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki, zaimki, przyimki, spójniki - rozpoznaje odmienne i nieodmienne - rozpoznaje bezokolicznik i osobowe formy czasownika - zna kategorie gramatyczne: liczba, rodzaj, czas - z pomocą nauczyciela poprawia wskazane nieprawidłowości - stara się przestrzegać poprawności gramatycznej - używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach - stopniuje przymiotniki i przysłówki - zna pojęcia części zdania	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> - rozpoznaje w tekście wykrzykniki i partykuły - nazywa odmienne i nieodmienne części mowy - zna i rozumie kategorie gramatyczne: liczba, rodzaj, czas i osoby - wyszukuje i wskazuje synonimy w tekście - samodzielnie poprawia wskazane nieprawidłowości - przestrzega poprawności gramatycznej - rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata - rozpoznaje w zdaniu części zdania i je nazywa używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących - rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nie rozwinięte, zdanie pojedyncze, złożone, odróżnia zdanie i równoważnik zdania	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> - wskazuje różnice między różnymi częściami mowy - odróżnia części mowy od części zdania - funkcjonalnie wykorzystuje konstrukcje z zaimkiem zwrotnym się - rozumie i wykorzystuje kategorie gramatyczne: liczba, rodzaj, czas i osoby - stosuje frazeologizmy w celu wzbogacenia wypowiedzi pisemnej lub ustnej - dostrzega i poprawia nieprawidłowości tekstu - uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości - określa funkcje	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> - określa funkcje różnych części mowy w tekście - funkcjonalnie wykorzystuje odmienne od nieodmiennych części mowy - używa w wypowiedzeniach formy biernej i czynnej - przestrzega zasad poprawności etyki językowej w sytuacjach komunikacyjnych - świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, antonimy - poprawnie i celowo używa środków językowych - stosuje poprawnie trudne formy gramatyczne - określa funkcje części zdania w wypowiedzeniu - używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> - świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki - wobodnie stosuje wiedzę o częściach mowy i częściach zdania - z łatwością posługuje się kategoriami gramatycznymi - samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności - stosuje poprawne nietypowe formy językowe - określa funkcję wyrazów poza zdaniem - samodzielnie przekształca wersja mówioną i pisaną języka

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 6

ocena dopuszczająca

ocena dostateczna

ocena dobra

ocena bardzo dobra

ocena celująca

Uczeń

CZĘŚCI MOWY, SKŁADNIA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

- rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- odróżnia zdanie pojedyncze i złożone
- przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie
- rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka
- wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny
- używa stylu stosownego do • sytuacji komunikacyjnej
- zna pojęcie *związek frazeologiczny*
- zna pojęcia: *głoska, litera, sylaba, akcent*
- stosuje intonację zdaniową
- zna zasady pisowni: *rz, ż, ó, u, h, ch; nie* z różnymi częściami mowy; wielką małą literą; przymków i

- przekształca konstrukcje składniowe zdania w równoważniki zdań i odwrotnie
- objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej
- poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny
- używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu
- odróżnia słownictwo neutralne i wartościujące
- objaśnia różnicę między głoską a literą
- zna reguły akcentowania w języku polskim
- stosuje intonację dostosowaną do celu wypowiedzi stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: *rz, ż, ó, u, h, ch; nie* z różnymi częściami mowy; wielką małą literą; przymków i przymkowych; cząstek *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście; a i ę* oraz *-em, -en i -om, -on; zakończeń -i, -ii,*

składniowe w zdaniu

- określa typy zdań złożonych
- współrzędnie i podrzędnie
- poprawnie stosuje równoważnik zdania
- rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych
- wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego
- posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością różnicowania tych form
- rozpoznaje wyrazy wieloznaczne
- używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- stosuje słownictwo neutralne i wartościujące
- określa funkcje głosek, liter, sylab
- poprawnie stosuje zasady akcentowania
- różnicuje intonację

świadomością ich funkcji

- określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych różnego typu
- stosuje w praktyce językowej
- różne typy wypowiedzi, dostosowuje je do celu wypowiedzi
- wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka
- zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny
- świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi
- używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- wyjaśnia funkcję

- zna funkcje języka
- kreatywnie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi
- wzorcowo recytuje teksty poetyckie i prozatorskie

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego* (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 6

ocena dopuszczająca

ocena dostateczna

ocena dobra

ocena bardzo dobra

ocena celująca

Uczeń

CZĘŚCI MOWY, SKŁADNIA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

wyrażeń przyimkowych;
częstek *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście*; *ą* i *ę* oraz *-em, -en* i *-om, -on*;
zakończeń *-i, -li, -ji*;
przedrostków i przyrostków
• zna zasady dotyczące oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych
• stosuje znaki interpunkcyjne: kropka, znak zapytania, wykrzyknik, przecinek, cudzysłów i dwukropek

-ji; przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów
• stara się przestrzegać zasad dotyczących się oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych, w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach
stosuje znaki interpunkcyjne: nawias
• zna i stosuje zasady interpunkcji w zdaniach złożonych

ze względu na cel wypowiedzi
• stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach
• stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: *rz, ż, ó, u, h, ch*; nie z różnymi częściami mowy; wielką i małą literą; przyimków i wyrażeń przyimkowych; częstek *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście*; *ą* i *ę* oraz *-em, -en* i *-om, -on*; zakończeń *-i, -ii, -ji*; przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów,
stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach

słownictwa neutralnego i wartościującego w tekście
• zna i wskazuje pochodzenie związków frazeologicznych
wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach
w analizie warstwy mieniowej • poprawnie akcentuje słowa stanowiące wyjątki od podstawowych reguł akcentowania w języku polskim
stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: *rz, ż, ó, u, h, ch*; nie z różnymi częściami mowy; wielką i małą literą; przyimków i wyrażeń przyimkowych; częstek *-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście*; *ą* i *ę* oraz *-em, -en* i *-om, -on*; zakończeń *-i, -ii, -ji*; przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów
• stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
CZĘŚCI MOWY, SKŁADNIA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA				
		• zna i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: średnik	zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach • celowo stosuje znaki interpunkcyjne w oparciu o zasady gramatyczne.	

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI I KOMUNIKACJA – obowiązują wymagania z klas 4–5 oraz:

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
OPOWIADANIE, OPIS, W TYM POSTACI, PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH I SYTUACJI, SPRAWOZDANIE, LIST OFICJALNY, TEKST O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM				
• świadomie tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje • używa ze zrozumieniem pojęć <i>synonim</i>, <i>wyraz bliskoznaczny</i>, <i>antonim</i>, <i>wyraz przeciw-stawny</i> • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością • rozumie, że tekst jest komunikatem • zna pojęcia <i>nadawca</i> i <i>odbiorca</i> wypowiedzi, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych • określa sytuację komunikacyjną • rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> • stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • tworzy antonimy podanych wyrazów • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, legendach • rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi • rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym • tworzy samodzielnie wypowiedzi w	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • stosuje w wypowiedziach antonimy • używa spójników i zaimków oraz różnorodnych konstrukcji składniowych w celu zespolenia tekstu • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej • rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców • dokonuje selekcji	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> • posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji stosownie do sytuacji • nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • prezentuje własne stanowisko w rozmowie • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi • w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> • samodzielnie i bezbłędnie tworzy spójne, bogate treściowo i językowo różne formy wypowiedzi, dbając o ich właściwą kompozycję i układ graficzny, • dostrzega błędy w swoich pracach oraz wypowiedziach innych osób, • dokonuje korekty własnych błędów w krótkich i dłuższych formach wypowiedzi, • tworzy urozmaicone pod względem stylu opowiadanie odtwórcze i twórcze, • stosuje akapity dopełniające myślowej całości wypowiedzi, • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu wypowiedziach ustnych • zapisuje teksty w sposób przejrzysty

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieġmy słowo dla klasy 6*

ocena dopuszczająca

ocena dostateczna

ocena dobra

ocena bardzo dobra

ocena celująca

Uczeń

OPOWIADANIE, OPIS, W TYM POSTACI, PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH I SYTUACJI, SPRAWOZDANIE, LIST OFICJALNY, TEKST O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM

- stosuje niewerbalne środki komunikacji
- udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania
- uczestnicząc w rozmowie
- rozpoznaje argumenty w wypowiedzi
 - rozumie rolę akapitów
 - tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia,
 - recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy
 - sporządza odtwórczy

- następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia
- artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu
 - sporządza samodzielnie od twórczy plan ramowy i Szczegółowy wypowiedzi
 - tworzy plan twórczy prostej wypowiedzi
 - tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu oraz notatkę graficzną
 - omawia problematykę przeczytanych utworów
 - pisze poprawne pod względem językowym wiadomości SMS, wiadomości e-mail

- informacji
- rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz do emocji
 - tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia
 - recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnymi następstwem pauz
 - stosuje jednolitą formę wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego
 - sporządza bogaty treściowo twórczy plan wypowiedzi
 - rozplanowuje kompozycję układu treści i formy w notatce
 - funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku wypowiedziach na temat tekstów

- funkcjonalnie różne środki językowe
- tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów lub ilustracją

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 6				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
OPOWIADANIE, OPIS, W TYM POSTACI, PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH I SYTUACJI, SPRAWOZDANIE, LIST OFICJALNY, TEKST O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM				
plan ramowy szczegółowy wypowiedzi • sporządza z pomocą nauczyciela plan swojej wypowiedzi • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach • opowiada o treści przeczytanych utworów		• tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami Kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu lub ilustracji		

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia: recytacja, zadanie klasowe, pisemny sprawdzian wiadomości, test pisemny, dyktando, praca wykonana samodzielnie w czasie wolnym ucznia, kartkówka, ćwiczenia, referat, zadania praktyczne.

Możliwość uzyskania oceny rocznej oceny wyższej niż ocena przewidywana określone zostały w Rozdziale 8 Statutu Szkoły: „Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub zachowania”.

Opracowane przez Zespół Nauczycieli Polonistów w oparciu o Wymagania edukacyjne D. Podorskiej, *Zamieńmy słowo* dla klasy 6.